

Ärendenummer: LI2025/00674

Inskickat: 2025-06-23

Ansvarig tjänsteman: Filip Ekander & Oscar Almqvist

Från:

Svensk Dagligvaruhandel

Till:

Landsbygd- och infrastrukturdepartementet

Remiss avseende Genomförande av EU:s avskogningsförordning (SOU 2025:17)

Svensk Dagligvaruhandel är branschorganisationen för dagligvaruhandeln i Sverige. Våra medlemsföretag är Axfood, Coop Sverige, ICA Sverige, Lidl Sverige och Livsmedelshandlarna. Tillsammans står vi för drygt 95 procent av dagligvaruhandeln i Sverige, med fler än 3 000 butiker över hela landet.

Varje vecka möter vi i stort sett alla människor i Sverige i våra butiker. Dagligvaruhandeln sysselsätter runt 110 000 personer, varav en tredjedel är unga (15-24 år) och en fjärdedel har utländsk bakgrund. Branschen skapar jobb, ger möjlighet att äta hållbart och hälsosamt och är en viktig samhällsfunktion i alla delar av Sverige.

Svensk Dagligvaruhandels remissvar

Svensk Dagligvaruhandel har tagit del av betänkandet och tackar för möjligheten att lämna synpunkter. EU:s avskogningsförordning är ett omfattande och komplext regelverk med långtgående påverkan på många svenska företag. Det gäller inte minst inom dagligvaruhandeln, där ett stort antal produkter innehåller relevanta råvaror.

Grundsytet – att motverka avskogning och skogsförstörelse kopplad till handel med vissa råvaror – är angeläget och något som Svensk Dagligvaruhandel i stödjer. Förordningen har potential att stärka hållbarheten i den globala handelns värdekedjor, men genomförandet måste ske på ett sätt som är rättssäkert, proportionerligt och konkurrensneutralt.

Tillämpningen i Sverige får inte leda till att svenska företag missgynnas strukturellt jämfört med aktörer i andra medlemsstater eller att detaljhandeln belastas för

skyldigheter som i praktiken hör hemma i tidigare handelsled. Förordningens legitimitet vilar ytterst på att den uppnår sitt syfte utan att skapa onödig administrativ eller ekonomisk börda.

Utredningen har haft ett brett och ambitiöst uppdrag, och Svensk Dagligvaruhandel ser positivt på att flera av förslagen bygger på försiktighet, återhållsamhet och tydliga bemyndiganden för framtida anpassning. Det är viktigt att det fortsatta genomförandearbetet sker i nära samverkan med näringslivet, och med ett tydligt fokus på praktisk tillämpbarhet i komplexa och globalt integrerade värdekedjor.

Företag i dagligvaruhandeln investerar betydande resurser i system och processer för att leva upp till förordningen när den träder i kraft. Vi noterar EU-kommissionens arbete med att förenkla regelverk och minska rapportering. Det är viktigt att kommissionen färdigställer vägledningar, tolkningar och FAQ i god tid.

Vi välkomnar utredningens grundliga genomgång av ett mycket komplext regelverk. Vi vill särskilt lyfta följande synpunkter kring finansieringsmodell, sanktionssystem och myndighetsbefogenheter.

Kontrollen bör anslagsfinansieras

Vad gäller frågan om kontrollens finansiering ställer Svensk Dagligvaruhandel sig bakom det särskilda yttrandet av Åsa Domeij och Anna Jamieson. Utredningen redogör för flera principiella fördelar med anslagsfinansiering av kontrollen, såsom lägre administrativ börda, stärkt konkurrenskraft, minskad snedvridning mellan företag av olika storlek, och bättre dialog mellan företag och myndighet. Utredaren har på ett uttömmande sätt visat på stora nackdelar med olika finansieringsmodeller som bygger på avgifter.

Eftersom varken avgiftsnivåer, fördelning eller undantag är definierade, och i ljuset av EU-kommissionens pågående arbete, anser vi att kontrollverksamheten bör **anslagsfinansieras**. Utredningen för en välgrundad argumentation till stöd för detta, trots att den inte kunde föreslå detsamma.

Det är viktigt att Sverige inte inför mer långtgående skyldigheter än vad EU-rätten kräver. Som utredningen konstaterar så skulle en anslagsfinansiering undvika att svenska företag får en konkurrensnackdel i förhållande till andra länder som anslagsfinansierar sin kontroll.

Samverkan mellan tillsynsmyndigheter

Svensk Dagligvaruhandel delar utredningens bild av att avskogningsförordningen kommer att omfatta en stor och heterogen grupp av företag i flera handelsled – inte minst inom dagligvaruhandeln, där produkter som charkuterier, kaffe, choklad och hushållspapper är centrala delar av sortimentet. Skogsstyrelsen blir därmed en ny tillsynsmyndighet för branschen. Handeln står redan under tillsyn av en lång rad andra myndigheter, exempelvis Livsmedelsverket, Jordbruksverket,

Naturvårdsverket och kommuner. Mot denna bakgrund vill vi understryka vikten av **samverkan mellan Skogsstyrelsen och övriga relevanta myndigheter**, för att:

- samordna kontroller och undvika dubbelarbete,
- säkerställa sekretesskydd för företagens känsliga affärsinformation,
- och skapa en effektiv, riskbaserad och rättssäker tillsyn som inte i onödan belastar företagen administrativt.

Vi ser därför behov av att regeringen ger ett tydligt uppdrag till de berörda myndigheterna att utveckla **gemensamma riktlinjer, informationsutbyte och tillsynsstrategier**, särskilt i gränssnittet mellan livsmedels-, miljö- och jordbrukssektorn. Det är även av vikt att sådan samverkan inkluderar en löpande dialog med näringslivet samt prioritering av praktiskt användbar vägledning.

Sanktioner: Rättssäkerhet och proportionalitet krävs

Vi ser positivt på att utredningen reserverar straffrättsliga sanktioner för allvarliga brott, och föreslår viten för mindre brister. Men vi vill betona:

- Böter på upp till fyra procent av omsättning kräver restriktiv och rättssäker tillämpning.
- Strikt ansvar bör bara tillämpas där företag haft rimlig möjlighet att fullgöra sina skyldigheter.
- Överimplementering av sanktionsbestämmelser måste undvikas.

Vi instämmer i den del av det särskilda yttrandet av Emma Berglund, Helena Andreason och Jonas Rydström som avser att straffansvar för överträdelser av artikel 3 bör begränsas till uppsåt eller grov oaktsamhet. Att även omfatta enkel oaktsamhet riskerar att leda till oproportionerliga sanktioner vid komplexa efterlevnadsfrågor.

Myndighetsbefogenheter och sekretess: Tydlighet och balans

Skogsstyrelsens utökade kontrollbefogenheter måste tillämpas proportionerligt – särskilt vad gäller platsbesök och omhändertagande i handelsled. Vi tillstyrker sekretesskyddet för affärsinformation, men betonar att offentliggörande av kontrollresultat ska ske med tydlig kontext även när inga brister konstaterats.

Svensk Dagligvaruhandel uppmanar till en **stegvis, utvärderingsbaserad och konkurrensneutral implementering** av avskogningsförordningen. Det föreslagna bemyndigandet för framtida föreskrifter bör kombineras med tydliga krav på samverkan och dialog med näringslivet.

Sammanfattningsvis

Svensk Dagligvaruhandel ställer sig till fullo bakom ett verkningsfullt genomförande av avskogningsförordningen, men det måste ske med balans mellan ambition och genomförbarhet – både för att skydda miljön och för att bevara svenska företags konkurrenskraft.